

FAGFORBUNDET

Strategiplan 2019

Strategiplan 2019

Fagforbundets verdigrunnlag bygger på frihet, likhet og solidaritet både nasjonalt og internasjonalt. Det er gjennomgående i alt arbeid. Dette ivaretas gjennom konkrete prosjekter og bredt internasjonalt samarbeid på alle nivå i organisasjonen.

Strategiplanen er landsstyrets prioritering av oppgavene hele organisasjonen skal samles om. Ved å jobbe systematisk og målrettet får vi gjennomslag for viktige saker for våre medlemmer. Dette fortsetter i 2019. Den politiske situasjonen og endringene i arbeidslivet forsterker behovet for å spisse forbundets prioriteringer.

Et anstendig arbeidsliv og rettferdig fordeling forutsetter høy organisasjonsgrad og en sterk fagbevegelse. Økningen i yrkesaktive medlemmer er lavere enn det som er nødvendig for å opprettholde en slagkraftig organisasjon. Økt medlemsvekst er avgjørende for å ivareta medlemmene gjennom lov- og avtaleverk og for politisk påvirkning. Et viktig mål er derfor å øke organisasjonsgraden, særlig i kommunesektoren og Spekter Helse.

Endringene i arbeidsmiljøloven og den omfattende bruken av bemanningsforetak og kontraktører gir et mer uoversiktlig og utrygt arbeidsliv. Den norske modellen utfordres. Det bidrar til å endre styrkeforholdet mellom partene i arbeidslivet.

De politiske valgene påvirker forholdet mellom sentrum og periferi, og mellom offentlig og privat sektor. Når offentlig sektor splittes opp, svekkes fagforeningens mulighet til å ivareta de ansatte. Ved privatisering av offentlige tjenester mister offentlig sektor kompetanse, og muligheten for innsyn, demokratisk styring og kontroll forsvinner. Medlemmene i de privatiserte virksomhetene er ofte mer utsatt, og trenger særlig god ivaretagelse.

Alliansebygging og det faglig-politiske arbeidet vil få særlig oppmerksomhet i 2019. Kommune- og fylkestingsvalget i 2019 blir viktig for å gi politiske flertall i kommuner og fylker som medlemmene er tjent med. Rødgrønne kommuner og fylkeskommuner kan bidra til vårt arbeid med rekommunali-

sering, bygging av nye kommuner uten at tjenester blir privatisert, og det målrettede arbeidet med å etablere heltidskultur og faste stillinger.

Fagforbundet må gå foran i kampen for et anstendig arbeidsliv, for å mobilisere de uorganiserte til å samle seg om fellesskapet i fagforeningene, og for en fortsatt sterk offentlig sektor. For å sikre Fagforbundet gjennomslagskraft for medlemmenes interesser er følgende hoved-prioriteringer valgt for 2019:

Strategiske valg og prioriteringer for 2019

- Arbeidsliv, tariff og pensjon
- Offentlige tjenester i egenregi
- Tariffmakt, organisering og organisasjonsbygging
- Ideologisk skolering
- Fag-, kompetanse- og yrkesutvikling
- Valgkamp og faglig-politisk påvirkning

Arbeidsliv, tariff og pensjon

Fagforbundets hovedoppgave er å ivareta medlemmenes lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår. Opparbeidede rettigheter er under press, og det organiserte arbeidslivet utfordres fra flere hold. Antallet tariffavtaler Fagforbundet er part i øker. I tillegg bytter både offentlig eide, kommersielle og ideelle aktører arbeidsgiverorganisasjon. Omfanget av tariffavtaler i privat sektor øker i Fagforbundets organisasjonsområde. Et annet utviklingstrekk er at arbeidsgiver organiserer seg bort fra arbeidsgiveransvaret, eller løser oppgaver gjennom kontraktører, enkeltmannsforetak og bemanningsforetak.

Antall medlemmer uten tariffavtale er også økende. Dette medfører ofte dårligere lønns- og arbeidsvilkår. Fagforbundet må i tida som kommer øke tariffavtaledekningen i våre områder, slik at flest mulig av medlemmene våre er omfattet av en tariffavtale.

Hele og faste stillinger er avgjørende for et godt og anstendig arbeidsliv. Siden retten til utvidet stilling ble styrket i 2014, har Fagforbundet bistått flere hundre medlemmer som har fått oppfylt sine krav om høyere stillingsprosent. Intensjonen i bestemmelsen om at det som hovedregel skal ansettes i full stilling, må også følges opp. Dette er med på å skape en «heltidskultur» innenfor Fagforbundets organisasjonsområde. Samtidig vil Fagforbundet jobbe for en styrking og forbedring av arbeidsmiljøloven.

En arbeidstidsreform har lenge vært et mål for Fagforbundet. Fagforbundet vil følge opp LOs arbeid med en plan for arbeidstidsreform, hvor 6-timers dag kan inngå. En slik reform kan bidra til økt likestilling, flere hele stillinger, bedre rekruttering, redusert sykefravær, gi færre uføre og øke muligheten til å stå lenger i jobb.

Pensjon er det vi skal leve av når arbeidsinntekten bortfaller, og er viktig i et fordelings- og samfunnsøkonomisk perspektiv. Den nye pensjonsordningen i offentlig sektor er livsvarig, kjønnsnøytral og kompenserer dem som må gå av tidlig. Samtidig er det en avtale som bidrar til det som er hovedformålet med pensjonsreformen: at det skal lønne seg å jobbe lengre.

Den nye ordningen fjerner ikke levealdersjusteringen, men gjør det lettere å jobbe seg opp til en bra pensjon.

Kommunesammenslåinger og etablering av nye regioner kan medføre at medlemmenes tilsetninger, jobbinnhold og vilkår utfordres. Arbeidet med å sikre medlemmenes interesser skjer som en del av forbundets ordinære arbeid, og vi må være forberedt på å håndtere omfanget av dette, som vil bli særlig stort i 2019.

Mål 2018–2021

Forsvare forhandlingsretten og sikre medlemmene lønnsutvikling gjennom kollektive tariffavtaler. Lønn skal avtales i sentrale forhandlinger, samtidig som de tillitsvalgte dyktiggjøres i å håndtere lokal fastsettelse av lønns- og arbeidsvilkår.

Forbedre og trygge medlemmenes pensjonsrettigheter. Målrrette innsatsen i privat sektor og tariffeste kjønnsnøytrale og livsvarige pensjonsordninger.

Styrke organisasjonens kunnskap om pensjon for å være pådriver for gode pensjonsordninger.

Opparbeidede rettigheter i arbeidsmiljøloven forsvares og styrkes.

Styrke retten til heltid.

Bidra til at LO i 2021 vedtar en plan for arbeidstidsreduksjon.

Mål 2019

Medlemmer i alle områder sikres en lønnsutvikling som minst opprettholder kjøpekrafta.

Tillitsvalgte etter hovedavtalene skal håndtere eget tariffområde. Fagforeningene må sikre at ulike tariffområder håndteres.

Tjenestepensjonsordninger tariffestes i flere tariffområder.

Flere av Fagforbundets medlemmer jobber heltid.

LO legger fram et første utkast til en plan for arbeidstidsreduksjon.

Strategier

Gjøre krav og prioriteringer i mellomoppgjøret kjent for medlemmer og opinionen.

Bygge kompetanse for å håndtere ulike tariffsystemer.

Arbeide for tariffesting av tjenestepensjonsordninger i flere tariffområder.

Etablere allianser i pensjonssaken.

Øke kunnskapen om pensjonsspørsmålene, og sammenhengen mellom tariffhopping og press på lønns- og arbeidsvilkår.

Arbeide for en heltidskultur.

Følge opp LO-kongressens vedtak om en plan for en arbeidstidsreform.

Strategiske tiltak

Fagforening

- Forberede tillitsvalgte på å gjennomføre lokale forhandlinger.
- Avholde minst ett medlemsmøte med pensjon som tema.
- Kreve drøftingsmøter om bruken av midlertidige ansettelse og bruk av bemanningsforetak, jamfør lov og avtaleverk.
- Gjennomføre drøftingsmøter vedrørende bruk av deltid og utarbeidelse av retningslinjer.
- Fremme krav etter arbeidsmiljølovens kapittel 14 for alle som har rettmessige krav i henhold til lovverket.
- Kreve at stillinger som hovedregel lyses ut som hele, faste stillinger.
- Ivareta medlemmenes rettigheter i forbindelse med kommune- og fylkes-sammenslåinger.

Forbundsregion

- Lære opp tillitsvalgte i å forhandle lokalt med et tilpasset opplegg, både i offentlig og privat sektor.
- Sørge for at alle fagforeninger avholder minst ett medlemsmøte med pensjon som tema.
- Være pådriver i fagforeningenes arbeid med hele stillinger.
- Koordinere arbeidet med kommune- og fylkessammenslåinger.

Nasjonalt

- Ivareta medlemmenes lønnsutvikling og pensjon ved å gjennomføre forhandlinger på alle avtaleområder, og sørge for oppretting av tariffavtaler der det er grunnlag for det.
- Etablere og videreutvikle tariffavtaler for virksomheter som konkurrerer i et marked.
- Sørge for at det gjennomføres forhandlinger i tråd med Fagforbundets tariffpolitikk i tariffområder der hovedregelen er lokale forhandlinger.
- Gi opplæring om pensjon på alle nivåer i organisasjonen.
- Lage en strategi for arbeidstidsspørsmål, med mål om å bevare normalarbeidsdagen og bidra til mer heltid.
- Følge opp krav som ikke innfris etter arbeidsmiljølovens kapittel 14 om retten til utvidelse av stilling.
- Delta i LOs arbeid med en plan for arbeidstidsreduksjon.
- Gjennom de ordinære kanalene i organisasjonen gis støtte der det er behov for det, i forbindelse med kommune- og fylkessammenslåinger.

Offentlige tjenester i egenregi

Arbeidet mot privatisering og konkurranseutsetting har gitt resultater. De siste åra har flere kommuner stoppet konkurranseutsetting og tatt tjenestene tilbake i egenregi. Dette er et resultat av systematisk faglig-politisk arbeid, der Fagforbundets tillitsvalgte er sentrale. Fagforbundet har avdekket velferdsprofittørenes muligheter til å berike seg på offentlige midler. Det er etablert en bred politisk allianse for å stoppe mulighetene for profitt i velferden. Vi må fortsette et målrettet arbeid for å motarbeide oppsplitting og privatisering av offentlig sektor. Omfanget av oppsplitting og konkurranseutsetting i sykehusene øker, og det er behov for å jobbe målrettet for å snu utviklingen her.

Når offentlig sektor privatiseres, forsvinner handlingsrommet til å omdisponere fellesskapets ressurser og styringsevnen svekkes. Egenregi er Fagforbundets alternativ til privatisering og konkurranseutsetting. Medarbeiderdrevet omstilling i tjenester som er drevet i egenregi, viser at samarbeid er et reelt og godt alternativ til konkurranse, og gir gode resultater. Offentlige tjenester i egenregi sikrer bedre lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår for medlemmene våre. Arbeidet med å ta tilbake og etablere tjenester i egenregi, gjelder alle offentlig finansierte tjenester som er skilt ut, konkurranseutsatt eller privatisert. Dette gjelder også tjenester som har vært privatisert i lengre tid, som kollektivtrafikk og renovasjon.

Egenregi gir muligheter for langsiktig planlegging av organisasjon, drift og kompetanseutvikling, og sparer kostnader knyttet til anbudsprosesser. I arbeidet med å utvikle offentlig sektor i en klimavennlig retning, vil tjenester i egenregi gi nødvendig styringsmulighet for krav og omstilling til et lavutslippssamfunn.

Lokalt trepartssamarbeid er en sentral metode i arbeidet med å ta tilbake offentlige tjenester i egenregi, og motarbeide sosial dumping. Dette krever at tillitsvalgte fanger opp endringer, og vet hvordan slike saker følges opp. Forbundsregionene og nasjonalt nivå har et særlig ansvar for å bistå fagforeningene og koordinere dette arbeidet.

Der kommuner skal slå seg sammen, må fagforeningene utnytte de muligheter dette gir til å ta tilbake privatiserte tjenester i egenregi.

Mål 2018-2021

Bekjempe konkurranseutsetting, privatisering og sosial dumping gjennom påvirkningsarbeid, kartlegging, kunnskapsoppbygging og tillitsvalgt-skolering.

Rekommunalisere en større andel offentlige tjenester.

Mål 2019

En større andel offentlige tjenester drives i egenregi.

Offentlige tjenester blir ikke konkurranseutsatt.

Alle kommuner, fylkeskommuner og helseforetak har innen utgangen av 2019 vedtatt tiltaksplaner mot sosial dumping og arbeidsmarkeds-kriminalitet.

Ved utgangen av 2019 bruker flere kommuner og fylkeskommuner treparts-samarbeid aktivt som metode.

Politiske partier lokalt, regionalt og nasjonalt forplikter seg til drift av offentlige tjenester i egenregi.

Strategier

Synliggjøre fordeler og muligheter med drift i egenregi.

Synliggjøre kostnader og ulemper ved konkurranseutsetting og privatisering, og vise sammenhengene mellom konkurranseutsetting, sosial dumping og større forskjeller i samfunnet.

Bruke det faglig-politiske samarbeidet for å iverksette tiltaksplaner mot sosial dumping og arbeidsmarkeds-kriminalitet.

Følge opp vedtak om lokalt trepartssamarbeid.

Utøve politisk påvirkningsarbeid for å beholde og/eller ta tilbake offentlige tjenester i egenregi.

Strategiske tiltak

Fagforening

- Kreve at egenregi utredes, blant annet i forbindelse med nye anbudsrunder, og sikre ansattes lønns- og arbeidsvilkår ved konkurranseutsetting eller privatisering.
- Ha en offensiv strategi for å formidle yrkesfaglig argumentasjon for egenregi.
- Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å kreve tiltaksplan mot sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet, gjerne i samarbeid med andre LO-forbund.
- Foreslå trepartssamarbeid som arbeidsform i omstilling og utviklingsarbeid.
- Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å motvirke konkurranseutsetting og privatisering, gjennom å kreve at politiske partier forplikter seg til å jobbe for at offentlige tjenester skal drives i egenregi.

Forbundsregion

- Sørge for at fagforeningene har oppdatert kunnskap om drift i egenregi, og kan formidle dette til medlemmer, innbyggere og politikere.
- Støtte fagforeningene med faglig-politisk oppfølging i forkant av vedtak om konkurranseutsetting og privatisering, og når tjenestene skal tas tilbake til egenregi.
- Følge opp fagforeningenes arbeid med krav om kommunale tiltaksplaner mot sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet.
- Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å fremme Fagforbundets politikk mot privatisering, og kreve at partiene forplikter seg til å jobbe for drift av offentlige tjenester i egenregi.

Nasjonalt

- Utarbeide og formidle god informasjon til medlemmer, fagforeninger og forbundsregioner om hvorfor egenregi er den beste måten å drive offentlige tjenester på.

- Dokumentere og synliggjøre:
 - Fordeler ved drift i egenregi.
 - Kostnader og ulemper ved konkurranseutsetting og privatisering.
 - Yrkesfaglig argumentasjon for drift i egenregi.
 - Gode eksempler på rekommunalisering.
- Følge opp prosjekter som tar tilbake tjenester i egenregi.
- Systematisere og forsterke arbeidet med trepartssamarbeid og medarbeiderdrevet omstilling, og belyse verdien og de konkrete resultatene av denne arbeidsformen.
- Følge opp og kartlegge arbeidet med tiltaksplaner mot sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet.
- Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å fremme Fagforbundets politikk mot privatisering, og kreve at partiene forplikter seg til å jobbe for drift av offentlige tjenester i egenregi.

Tariffmakt, organisering og organisasjonsbygging

Fagforbundets tillitsvalgte verver godt. Likevel synker organisasjonsgraden på flere av Fagforbundets kjerneområder. En stadig større andel av medlemmene våre blir pensjonister. Forhandlingsmakt og påvirkningskraft avhenger av at vi er mange yrkesaktive medlemmer. Derfor må innsatsen for å verve og beholde medlemmer målrettes i enda større grad. Dette forutsetter sterke fagforeninger og klubber, dyktige og synlige tillitsvalgte på alle arbeidsplasser, tett kontakt med medlemmene og et levende medlemsdemokrati.

Vi må styrke posisjonen vår som største arbeidstakerorganisasjon i kommunesektoren. Nå organiserer Fagforbundet under 50 prosent av arbeidstakerne i KS-området. Potensialet for å verve medlemmer i kommunene er stort. Vi har et godt utbygd tillitsvalgtapparat, og dermed gode muligheter for å lykkes. Satsingen på å øke organisasjonsgraden i kommunesektoren fortsetter derfor i 2019. Kommunereformen resulterte i vedtak om mange nye kommuner. Sammenslåingsprosessene er en god anledning til å vise fram Fagforbundet som det naturlige valget for alle arbeidstakere i de nye kommunene.

Som følge av oppsplitting og privatisering av spesialisthelsetjenesten, fortsetter organisasjonsgraden i Spekter Helse å synke. Dette fører til at vår forhandlingsposisjon og representasjon i styrende organer er under sterkt press. Det er avgjørende at vi reetablerer vår posisjon gjennom medlemsvekst på alle områder, og ved å stoppe omgjøring av stillinger og utskilling av ikke-medisinske tjenester.

Like viktig som å verve nye medlemmer, er å beholde dem vi har. Den siste medlemsundersøkelsen viser at en av de største verdiene med medlemskapet er at det er plasstillitsvalgt på arbeidsplassen som en lett kan ta kontakt med, og som kan følge opp hvert enkelt medlem. Utmeldinger må følges opp systematisk gjennom de etablerte rutineene. Erfaringen med dette er at mange velger å fortsette medlemskapet når fagforeningen tar direkte kontakt.

LOs har valgt 2019 til tillitsvalgtes år, og dette gir oss god anledning til økt satsing på de plasstillitsvalgte gjennom LOs plan.

Stadig flere arbeidstakere har høyere utdanning. Skal Fagforbundet i framtida være en stor og bred arbeidstakerorganisasjon som forener de ulike yrkesgruppene og fremmer tverrfaglighet, må vi også verve og ivareta dem med høyere utdanning. Fagforbundet må satse på elever, lærlinger og studenter for å nå medlemmer allerede mens de er under utdanning. LO har, etter modell av serviceprosjektet, vedtatt et prosjekt for å rekruttere medlemmer med høyere utdanning som starter opp i 2019. Fagforbundet skal ta aktivt del i dette.

Andelen medlemmer med innvandrerbakgrunn i Fagforbundet har økt de siste åra, men det er fremdeles en høy andel uorganiserte. Derfor er det viktig at Fagforbundet har en langsiktig plan for økt mobilisering i den voksende innvandrerbefolkningen.

Kunnskap om kommunikasjon og hvordan formidle budskap, mål og politikk, er avgjørende for å nå fram i både tradisjonelle og nye medier. Fagforbundet benytter mange kanaler for å nå ut. De fleste tillitsvalgte bør ha kompetanse om hvilke kommunikasjonsmuligheter som finnes, hvordan de virker og hvordan bruke dem.

Mål 2018-2021

Fagforbundet skal øke organisasjonsgraden i alle tariffområder der Fagforbundet naturlig er største tariffpart.

Fagforbundets organisasjonsgrad i KS-området kommer over 50 prosent.

Økt kompetanse om kommunikasjon blant tillitsvalgte.

Mål 2019

Fagforbundets organisasjonsgrad skal øke med minst to prosent i KS-området.

Fagforbundets organisasjonsgrad skal øke med minst to prosent i Spekter helse.

Antallet yrkesaktive medlemmer med høyskole- og universitetsutdanning skal øke med minst ti prosent.

Fagforbundet skal øke antallet elever og lærlinger med minst fem prosent.

Fagforbundet skal øke antallet studenter med minst fem prosent.

Strategier

Bygge ut tillitsvalgtdekningen slik at alle arbeidsplasser er ivaretatt.

Styrke medlemsaktiviteten lokalt.

Styrke Fagforbundets yrkesprofilering ved å etablere digitale plattformer som gjør det mulig å kommunisere med de enkelte yrkesgruppene.

Styrke satsingen på å verve medlemmer og tillitsvalgte med minoritetsbakgrunn.

Tillitsvalgte skolerer i kommunikasjonsarbeid, med fokus på hvordan nå ut med budskapet i digitale kanaler.

Strategiske tiltak

Fagforening

- Sørg for at alle medlemmer har en tillitsvalgt de enkelt kan kontakte.
- Sette egne vervemål på alle tariffområder.
- Gjennomføre regelmessige arbeidsplassbesøk for å sikre kontakt med medlemmene og verve nye.
- Etablere klubber på arbeidsplassene og følge opp disse.
- Sikre regelmessig aktivitet på videregående skoler, fagskoler, høyskoler og universiteter i samarbeid med forbundsregionen.
- Velge hvilke tiltak som skal prioriteres fra handlingsplanen for mangfold og inkludering for å nå målsettingen for arbeidet.
- Sikre at Fagforbundets kommunikasjonsstrategi ivaretas.

Forbundsregion

- Følge aktivt med på medlemsbevegelsene i regionen og fagforeningene, og videreformidle funn til fagforeningene og nasjonalt.
- Sørge for at det etableres gode rutiner for å beholde medlemmer.
- Sørge for at fagforeningene etablerer og følger opp klubber.
- Samarbeide med fagforeningene om å synliggjøre det yrkesfaglige og yrkespolitiske arbeidet.
- Etablere studentforum eller andre tiltak, som studentkontakt, for å oppnå kontakt med studenter på høyskoler og universiteter.
- Bistå fagforeningene til å gjennomføre tiltak i handlingsplanen for mangfold og inkludering for å nå målsettingen for arbeidet.
- Ta i bruk mangfoldkompetansen til utpekte ressurspersoner i verve-arbeidet.
- Sørge for at fagforeningene følger opp Fagforbundets kommunikasjonsstrategi, og arrangere kurs i kommunikasjon i samarbeid med Fagforbundet nasjonalt.

Nasjonalt

- Videreføre arbeidet rettet mot kommunesektoren for å øke organisasjonsgraden.
- Utbedre medlemsstatistikken som et verktøy i arbeidet med å verve og beholde medlemmer.
- Synliggjøre det fagligpolitiske arbeidet forbundet gjør for yrkesgruppene.
- Bistå forbundsregionene i etableringen av studentforum eller andre tiltak, som for eksempel flere studentkontakter.
- Synliggjøre det interne og eksterne arbeidet som gjøres i nasjonalt nettverk for tillitsvalgte med minoritetsbakgrunn.
- Videreutvikle kurs i kommunikasjon, og i samarbeid med forbundsregionene arrangere kurs for tillitsvalgte.

Ideologisk skolering

Fagforbundets gjennomslagskraft avhenger av at vi ser helheten og sammenhengen i utviklingen av samfunn og arbeidsliv, og hva som utfordrer velferdsstaten og det organiserte arbeidslivet. Avgjørende for å lykkes er skolerte tillitsvalgte. Det er derfor en prioriterte oppgave å bygge kunnskap og ideologisk forståelse for skillelinjene i politikken.

Det norske samfunnet har historisk vært preget av små forskjeller mellom folk. Dette er en av grunnene til at Norge er et av verdens beste land å bo i. Lav ulikhet i et samfunn bidrar til høy forventet levealder, god helse, lave volds- og drapsrater, høy tillit og en følelse av tilhørighet og samhold. Den norske modellen er hovedgrunnen til at det norske samfunnet har små forskjeller. Den er utviklet med utgangspunkt i arbeiderbevegelsens verdigrunnlag: frihet, likhet og fellesskap, og kjennetegnes av et organisert arbeidsliv, trepartssamarbeid, en offentlig finansiert velferdsstat og en demokratisk styring av fellesskapets ressurser.

Høyresidas politiske prosjekt har som mål å svekke arbeiderkollektivene og fagbevegelsens posisjon. Dette må møtes med en langsiktig strategi om å bygge nødvendig kunnskap for å opprettholde en sterk offentlig sektor og styrkeforholdet i arbeidslivet.

Presset mot den norske modellen henger sammen med reformene i offentlig sektor gjennom flere tiår. Offentlig forvaltning har gjennomgått betydelige endringer i måten den styres, organiseres og finansieres på. Dette er inspirert av en nyliberal tenkning som vi kjenner gjennom betegnelsen New Public Management (NPM). Kjennetegn er privatisering og konkurranseutsetting, utskilling, oppsplitting, og en organisering bort fra de kollektive tariffavtalene til fordel for mer individualisering av arbeids- og samfunnsliv. Eksempler som viser konsekvensene av disse endringene skal være sentralt i Fagforbundets ideologiske skolering. Gjennom økt kompetanse kan vi identifisere, påvirke politikken og de politiske aktørene.

Den norske modellen handler om både ideologi og kunnskap. Situasjonen krever at vi fortsetter med systematisk kunnskapsoppbygging og skolering

for å øke forståelsen for hva som skjer i samfunn og arbeidsliv, hvordan det skjer og hva som er Fagforbundets alternativ. Alle Fagforbundets tillitsvalgte må sikres opplæring i forbundets politiske, faglige og ideologiske budskap, blant annet for å demme opp for høyreekstreme krefter. Sammen med bred kunnskap om lov og avtaleverk, vil dette gi trygge tillitsvalgte som verver medlemmer, bygger en solid organisasjon, deltar i samfunnsdebatten og utvikler allianser. Overfor egne medlemmer må vi vise hvorfor en rettferdig skattepolitikk og egenregi best sikrer universelle velferdstjenester, og bidrar til små forskjeller mellom folk.

Mål 2018-2021

Økt kunnskap om den norske modellen og dens betydning for små forskjeller mellom folk.

Styrke organisasjonens kunnskap om sammenhengene mellom konkurranseutsetting, privatisering, sosial dumping og ulikhet.

Godt skolerte tillitsvalgte i det ytterste ledd.

Mål 2019

Flest mulig tillitsvalgte skal ha gjennomført ideologisk skoling for å få økt kunnskap og trygghet til å ivareta medlemmenes interesser i faglige og politiske saker.

Strategier

Systematisk kunnskapsoppbygging om Fagforbundets ideologi og politikk for å belyse hvordan politiske utviklingstrekk påvirker rammene for arbeidslivet.

Tillitsvalgte, med særlig vekt på plasstillitsvalgte, gis opplæring i Fagforbundets politiske, faglige og ideologiske budskap.

Strategiske tiltak

Fagforening

- Sikre at alle tillitsvalgte deltar på skoling.
- Formidle kunnskap om aktuelle temaer og Fagforbundets politiske, faglige og ideologiske budskap på yrkes-, ungdoms- og tillitsvalgtsamlinger.

Forbundsregion

- Gjennomføre opplæring for tillitsvalgte gjennom skolering i den norske modellen og de politiske og ideologiske skillelinjene i samarbeid med nasjonalt nivå.
- Sette aktuelle temaer om de samfunnsmessige utviklingstrekkene på dagsorden i tillitsvalgtsamlinger, representantskapsmøter og årsmøter, i samarbeid med nasjonalt nivå.

Nasjonalt

- Tilrettelegge, utvikle og koordinere ideologisk skolering som styrker tillitsvalgtes kunnskap om ulike politiske strømninger.
- Lage skoleringsopplegg om sammenhengene mellom privatisering, sosial dumping, bemanningsbransjens framvekst og hvordan dette påvirker det organiserte arbeidslivet.

Fag-, kompetanse- og yrkesutvikling

Et arbeidsliv i endring skaper behov for økt kompetanse. Samfunnets behov for arbeidskraft som følger av den teknologiske utviklingen og miljø- og klimasisituasjonen vil påvirke arbeids- og samfunnsliv. Arbeidstakere med realkompetanse, fagarbeidere, og arbeidstakere med fagskole-, universitets- og høyskoleutdanning vil alle spille viktige roller for å imøtekomme utviklingen. Fagforbundet arbeider for at alle arbeidstakere, uavhengig av utdanningsnivå, har lik rett til kompetanseutvikling. Relevant kompetanseheving skal gi uttelling i høyere lønn.

Arbeidstakernes kompetanse er arbeidslivets fremste ressurs. Den har avgjørende betydning for kvaliteten på tjenestene. Fagforbundet skal gi medlemmene yrkesfaglige tilbud som gir dem mulighet til å holde seg faglig oppdaterte, og utvikle fagkompetansen sin videre. Læring er en kontinuerlig prosess. Arbeidstakere må oppdatere og bygge på sin kompetanse gjennom hele arbeidslivet.

Samfunnet har et behov for flere fagarbeidere. For å sikre god rekruttering er det avgjørende at yrkesfagene får høyere status. Det må derfor arbeides målrettet for å sikre hele stillinger og høyere lønn. På denne måten styrker man yrkesidentitet, stolthet og tilhørighet. Fagforbundet vil følge opp Stortingets endringer i opplæringsloven fra 2018, som gjør det enklere for voksne å ta fagbrev gjennom «Fagbrev på jobb».

Det er behov for å planlegge og tilrettelegge for kompetanseutvikling som kan møte behovene de neste tiårene. Arbeidsplassen som læringsarena blir stadig viktigere. Det samme gjelder e-læring. Etableringen av nye kommuner som følge av kommunereformen er en god anledning til å tilrettelegge for et kompetanseløft i byggingen av de nye kommunene.

Det er fortsatt mange voksne uten formell utdanning i arbeidslivet. En stor andel av dem er arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn. Kompetanseplaner er et viktig verktøy for å oppnå Fagforbundets mål om at alle arbeidstakere skal ha muligheten til å bruke sin kunnskap, kvalifisere seg videre og formalisere sin kompetanse.

Det er også viktig å jobbe for at de ansatte har gode rammebetingelser for yrkesutøvelsen. Dette ivaretas blant annet gjennom HMS-arbeid, arbeid med bemanningsspørsmål, innspill til høringer om lover og forskrifter, arbeid med standarder, arbeid med etikkspørsmål og gjennom medvirkning i prosesser knyttet til digitalisering.

Mål 2018-2021

Fagforbundets arbeid bidrar til at alle medlemmer får mulighet til fag- og yrkesutvikling på arbeidsplassen.

Rammebetingelsene for medlemmenes yrkesutøvelse styrkes.

Det opprettes flere læreplasser i tråd med arbeidslivets og samfunnets behov.

Yrkesfaglig og yrkespolitisk ivaretagelse av alle medlemmer, uavhengig av utdanningsnivå.

Mål 2019

Fagforbundet bidrar til kompetanseutvikling på arbeidsplassen.

Relevant kompetanseheving gir uttelling i lønn.

Økt anerkjennelse av og respekt for yrkesgruppene.

Rammebetingelsene for medlemmenes yrkesutøvelse styrkes.

Fagforbundet framstår som en sentral utdanningspolitisk aktør på alle utdanningsnivå.

Økt antall læreplasser i alle sektorer.

Strategier

Bruke trepartssamarbeidet lokalt for å sikre faglig utvikling for alle medlemmer.

Følge opp kompetanseplanene, sikre at disse iverksettes og kreve uttelling i lønn.

Synliggjøre verdien av det arbeidet de ulike yrkesgruppene utfører.

Videreutvikle og synliggjøre Fagforbundets utdanningspolitikk.

Påvirke og bidra i tilretteleggingen for læreplasser i de enkelte virksomhetene, og følge opp Samfunnskontrakten.

Utvikle og tilrettelegge for yrkesfaglige tilbud.

Strategiske tiltak

Fagforening

- Bistå de tillitsvalgte i gjennomføringen av drøftingsmøter med arbeidsgiver i alle tariffområder for å utarbeide og iverksette kompetanseplaner.
- Arbeide opp mot arbeidsgiver og andre aktører for å øke antall læreplasser i alle virksomheter, spesielt i offentlig sektor.
- Jobbe for at flere voksne tar fagbrev.
- Bidra til medvirkning knyttet til digitalisering og IKT-løsninger på arbeidsplassen.

Forbundsregion

- Gi de tillitsvalgte nødvendig opplæring til å gjennomføre drøftingsmøter om kompetanseplaner.
- Samle og spre gode eksempler på hvordan det kan arbeides med kompetanseplaner/kompetansekartlegging.
- Sikre kvalitet i fag- og yrkesopplæring gjennom samarbeid med fylkeskommunen, yrkesopplæringsnemnda og prøvenemndene.
- Sikre at medlemmene får faglige tilbud.
- Følge opp arbeidet med Samfunnskontrakten for flere læreplasser, og samle og spre gode eksempler.
- Arbeide for å rekruttere medlemmer til prøvenemder.

Nasjonalt

- Arbeide for å styrke yrkesgruppenes kompetanse, identitet og status.
- Utvikle og gjennomføre skoloring om arbeidet med kompetanseplaner og kompetansekartlegging.
- Arbeide med rammebetingelsene for arbeidstakernes yrkesutøvelse.
- Samarbeide med relevante aktører i de ulike utdanningsområder innenfor de ulike utdanningsnivåene.

- Bidra til å utvikle og sikre kvaliteten på fag- og yrkesopplæringen, blant annet gjennom representasjon i faglige råd og Samarbeidsrådet for yrkesopplæringen (SRY).
- Bidra til kvalitet i fagskoleopplæringen, blant annet gjennom representasjon i fagråd.
- Utvikle og synliggjøre Fagforbundets universitets- og høgskolepolitikk.
- Bidra med kunnskap om digitalisering, IKT-sikkerhet og personvern.
- Løfte fram yrkesgruppenes betydning i alle kommunikasjonskanaler.

Valgkamp og faglig-politisk påvirkning

Partiene vi samarbeider med, og som støtter vår politikk, gjorde et godt kommune- og fylkestingsvalg i 2015. Siden da har over 300 kommuner vært styrt av rød-grønne politikere. Det har resultert i flere tjenester tilbake i egenregi, mer heltidskultur, flere ambisiøse handlingsplaner mot sosial dumping og bedre miljø- og klimapolitikk. Fram mot valget i 2019 må vi jobbe for å kommunisere dette til våre medlemmer.

Det er avgjørende at vi ved kommune- og fylkestingsvalget i 2019 lykkes med å mobilisere våre medlemmer til å stemme på partier som støtter Fagforbundets mål og arbeid. Det er kommunestyrene som er arbeidsgiver for mange av forbundets medlemmer. Målet er at minst like mange kommunestyre og fylkesting får en politisk sammensetning som støtter forbundets politikk i neste periode. Det vil også være mulig for Fagforbundets tillitsvalgte å påvirke arbeidsgiverpolitikken innen KA-området gjennom kirkevalget.

Demokratiet er basert på samarbeid og debatt mellom politiske aktører og organisasjoner som representerer ulike syn og interesser. Så vel sentral ledelse, som lokale tillitsvalgte, må delta aktivt i valgkampen med tydelige utfordringer til politikerne.

For å oppnå støtte for vår politikk er det viktig å skape engasjement blant medlemmene for sakene våre, samt fortelle hvilke politiske partier som deler våre mål og visjoner. Fagforbundets tillitsvalgte må derfor aktivt formidle til medlemmene de politiske partienes holdninger til sentrale spørsmål og viktige saker for forbundet.

Mål 2019

Engasjere egne medlemmer til å fremme Fagforbundets politikk lokalt og sentralt.

Flertallet av Fagforbundets medlemmer har brukt stemmeretten i kommune- og fylkestingsvalget, og har stemt på partier som støtter forbundets mål og arbeide.

Oppnå et valgresultat som medfører at flest mulige kommunestyre og fylkesting har en politisk sammensetning som støtter Fagforbundets mål og arbeid.

Strategier

Påvirke partiprogrammer og bygge allianser for å sikre størst mulig gjennomslag for Fagforbundets kjernesaker.

Delta aktivt i valgkampen med tydelige utfordringer til politikerne.

Formidle til medlemmene partienes holdninger til sentrale spørsmål og viktige saker for Fagforbundet.

Strategiske tiltak

Fagforening

- Etablere allianser og videreutvikle det faglig-politiske samarbeidet.
- Jobbe fram lokale, politiske saker som medlemmene synes er viktige i valgkampen.
- Gjennomføre faglig-politisk skoloring for tillitsvalgte.
- Møte medlemmene gjennom valgkampaktivitet som arbeidsplassbesøk, medlemsmøter og bruk av sosiale medier.

Forbundsregion

- Etablere allianser og videreutvikle det faglig-politiske samarbeidet.
- Jobbe fram regionale, politiske saker som medlemmene synes er viktige i valgkampen.
- Sette fagforeningene i stand til å gjennomføre skoloring og valgkampaktivitet, og koordinere arbeidsplassbesøk i regionen.
- Synliggjøre Fagforbundet i regionen gjennom utadrettet aktivitet og aktiv bruk av sosiale medier.

Nasjonalt

- Arrangere faglig-politiske samlinger for tillitsvalgte.
- Gjennomføre en medlemsundersøkelse om politiske holdninger, og erfaringene med fagforeningsmedlemskapet.
- Utarbeide og gjennomføre en valgkampstrategi med tilhørende kommunikasjonsstrategi for valgkampen.

- Utarbeide informasjonsmateriell til bruk i forbundsregioner og fagforeninger.
- Tilrettelegge for aktiv bruk av lokale og sosiale medier.

Omtanke · Solidaritet · Samhold

